

opusdei.org

Blagdan uzvišenja Svetoga Križa

Blagdan uzvišenja Svetoga Križa slavi se 14. rujna. U nastavku je prikazana kratka povijest o tome kako je došlo do ovog blagdana u Katoličkoj Crkvi.

21.09.2017.

Sam blagdan je nastao u Crkvi u Jeruzalemu. Od sredine četrnaestoga stoljeća slavio se 13. rujna, na obljetnicu posvete bazilike podignute na Golgoti za vrijeme Konstantina. Prema izvještaju hodočasnika Elegrie

iz četvrtog stoljeća , relikvija Križa Gospodnjeg je pronađena nekoliko godina ranije na isti datum.

„Veličanje“ ili „uzdizanje“ Križa vršilo se drugog dana osmine posvete, jer na taj dan, prema liturgijskoj knjizi tog vremena, *prečasni je Križ svečano prikazan svim Kršćanima*. U ovome trenutku najznačajniji obred ove svetkovine u bizantskoj liturgiji je svećenikovo uzdizanje Križa iznad glava vjernika, blagoslivljanje i okretanje na sve četiri strane svijeta, za vrijeme kojeg zbor pjeva *Kyrie Eleison* stotinu puta na svakoj strani. Nakon toga vjernici prilaze kako bi iskazali štovanje Križu i primili jedan od cvjetova s mjesta na kojem je Križ ležao. U istočnim crkvama ovaj je blagdan toliko važan da ga se smatra Jesenjim Uskrsom.

U Rimu, od početka šestoga stoljeća, u vatikanskoj bazilici, 3. svibnja se obilježavao kao paralelna

svetkovina, Pronalaženje Svetog Križa. Sredinom sedmog stoljeća Vatikanska je Bazilika prisvojila jeruzalemski običaj štovanja ostataka relikvija Svetog Križa (nazvani *lignum crucis*) na dan 14. rujna. Papa Sergius (687-701) je prebacio običaj štovanja u Lateransku Baziliku, dajući mu tako dodatnu svečanost, da bi se u osmom stoljeću blagdan proširio cijelim kršćanskim zapadnim svijetom.

U rimskoj liturgiji, uvodna pjesma nas podsjeća da otkako je drvo u Edenu bilo simbol pada čovječanstva, Bog želio da Drvo Križa bude novo drvo koje bi nas spasilo: “*ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret*, kako bi tamo gdje je nastupila smrt, život mogao opet poniknuti prema naprijed.[1] Čitanja stavljaju naglasak na podizanje Krista na Drvo Križa kao nagovještaj Njegova uzdizanja u slavi, i kao magnet koji će „ povući sva bića: *a Ja, kad budem*

uzdignut sa zemlje sve ću privući k sebi. [2] Križ je mjesto Isusova trijumfa, i s njega, želi da mi pomognemo proširiti njegovo kraljevstvo. „Krist naš Gospodin bio je razapet, s visine križa otkupio svijet, i time vratio mir između čovjeka i Boga. Isus nas sve podsjeća: „A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi“ (Iv 12:32). Ako me stavite u centar svih ovozemaljskih aktivnosti , govori Isus, ispunjavajući dužnost svakog trenutka činilo se to važnim ili nevažnim, sve ću privući k sebi. Moje kraljevstvo među vama bit će stvarnost.“[3]

Sveti Josemaria je oko vrata uvijek nosio relikviju u obliku križa koja je sadržavala *lignum crucis*, komadić „Pravog“ Križa. To je bio odraz njegove privrženosti Svetom Križu u svesrdnom ispunjavanju svakodnevnih dužnosti . Postoji na stotine načina, pa i onih malih, za

izraziti tu privrženost u svakodnevnome životu, kao npr. čineći znak križa prije i poslije jela: „ Ti trenuci blagoslova, kako god kratki oni bili, podsjećaju nas na našu ovisnost o Gospodinu u životu, jačaju naš osjećaj zahvalnosti za darove stvaranja, priznaju one koji svojim radom osiguravaju ta dobra i potvrđuju našu solidranost s onima u potrebi.“ [4]

---

[1] Roman Missal, Preface of the Holy Cross.

[2] *Jn* 12:32.

[3] *Christ is Passing By*, no. 183.

[4] Pope Francis, Encyclical *Laudato Si'*, 24 May 2015, no. 227.

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/blagdan-uzvisenja-svetoga-
kriza/](https://opusdei.org/hr-hr/article/blagdan-uzvisenja-svetoga-kriza/) (6.04.2026.)